

01 20 Årsrapport Hafslund pensjonskasse 2019.pdf

Signers:

Name	Method	Date
Undlien, Bent Marius	BANKID_MOBILE	2020-03-18 14:58 GMT+1
Nordenhaug, Knut	BANKID_MOBILE	2020-03-18 15:35 GMT+1
Berents, Kristoffer	BANKID	2020-03-18 15:50 GMT+1
Ulmo, Heidi	BANKID	2020-03-18 23:03 GMT+1
Kleven, Jørn Gunnar	BANKID_MOBILE	2020-03-19 11:14 GMT+1
Renngård, John	BANKID_MOBILE	2020-03-19 11:58 GMT+1

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Årsberetning for

Hafslund pensjonskasse

2019

Hafslund pensjonskasse er en lukket pensjonskasse som forvalter ytelsesbaserte tjenestepensjonsordninger for Elvia AS, tidligere Hafslund Nett AS. Frem til utgangen av 2019 forvaltet pensjonskassen også pensjonsordninger for Hafslund E-CO AS og tilknyttete konsernforetak.

Pensjonskassen omfatter nåværende og tidligere ansatte som var medlemmer av foretakenes ytelsespensjonsordninger da de ble lukket for opptak av nye arbeidstakere. Hafslund pensjonskasse innehar konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse i henhold til Forsikringsvirksomhetsloven.

Hafslund pensjonskasse forvalter to hovedtyper av ytelsespensjonsordninger, offentlig ordning og privat ordning, samt fripoliser. Offentlig ordning er basert på vilkår for kommunale ytelsespensjonsordninger etter avtaleverk mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner og ble lukket for opptak av nye arbeidstakere 31.12.2002. Privat ordning er basert på vilkår for kollektive ytelsespensjonsordninger i samsvar med bestemmelsene i Lov om foretakspensjon. Pensjonsordningen ble lukket 31.12.2006.

Årsregnskapet viser aggregerte tall for pensjonsordningene samlet. Resultat og balanse er henført til de underliggende ordningene i samsvar med respektive regelverk.

Hovedpunkter

Høy avkastning på pensjonsmidlene og et solid risikoresultat gjorde at 2019 ble et godt år for Hafslund pensjonskasse. Den høye avkastningen skyldes først og fremst verdistigning på aksjeinvesteringene.

Pensjonskassens største medlemsforetak Elvia fikk ny eier i 2019, noe som medfører endringer for den fremtidige virksomheten. Elvia ble 30.9.2019 overdratt fra Hafslund E-CO til Eidsiva Energi AS som del av en større transaksjon mellom foretakene. Siden Elvia ikke lenger er i konsernforhold med sponsorforetaket Hafslund E-CO, er det besluttet at respektive foretaks pensjonsordninger skal forvaltes atskilt. Det er enighet mellom foretakene om at forvaltningen av pensjonsordningene til Elvia skal videreføres i Hafslund pensjonskasse mens pensjonsordningene til Hafslund E-CO konsernet flyttes til E-CO Energi Pensjonskasse. Som følge av dette vil Eidsiva Energi overta som sponsorforetak for pensjonskassen etter Hafslund E-CO. Endring av sponsorforetak forutsetter godkjennelse fra Finanstilsynet.

Pensjonsordningene for Hafslund E-CO og tilknyttede konsernselskaper ble flyttet til E-CO Energi pensjonskasse 1.1.2020 slik at Elvia fra dette tidspunkt er det eneste medlemsforetaket i Hafslund pensjonskasse.

Fra og med 2020 endres regelverket for offentlig tjenestepensjon. For aktive medlemmer født etter 1962 innebærer endringene at opptjeningen av pensjonsrettigheter etter tidligere pensjonsplan ble avsluttet og konvertert til oppsatt rettighet pr. 31.12.2019. For medlemmene fra Elvia er ordningen

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

fra 1.1.2020 erstattet med ny offentlig tjenestepensjonsordning tilsvarende den som er vedtatt for stat og kommunesektoren.

Rapport om internkontroll i 2019 er gjennomgått og behandlet av styret. Styret vurderer internkontrollen og risikostyringen til å være tilfredsstillende. Det har i løpet av året vært avholdt fire styremøter.

Risikostyring

Pensjonskassens risikoprofil, investeringsstrategi og rammer er fastlagt ut fra hensynet til at medlemmenes rettigheter til enhver tid skal være fullt sikret i henhold til de lover og regler som pensjonskasser er underlagt. Styret vurderer soliditeten som god ut fra samlet risikoeksponering, fastsatt investeringsstrategi, forventet avkastning og forventet utvikling i medlemsbestanden.

Pensjonskassen er eksponert mot ulike typer av risiko med markedsrisiko, kredittrisiko, likviditetsrisiko og forsikringsrisiko som de viktigste risikoområdene.

Markedsrisiko er risikoen for tap som følge av bevegelser i markedsprisene på ulike investeringer, og omfatter først og fremst aksjerisiko, renterisiko og valutarisiko. Markedsrisikoen styres ved at pensjonskassens midler investeres bredt på aktivklasser og fond med ulik grad av samvariasjon. På den måten blir pensjonskassen mindre sårbar for større verdifall på enkeltpllasseringer. Størst risiko knytter seg til pensjonskassens investeringer i aksjer som ved utgangen av året utgjorde 28,3% av forvaltet kapital. Pensjonskassen er i beskjeden grad eksponert mot valutarisiko og renterisiko. Plasseringer i utenlandske investeringer som ikke er valutasikret til norske kroner utgjorde 11% av porteføljen ved utgangen av året. Gjennomsnittlig varighet på rentepapirene var 2,9 år.

Kredittrisikoen vurderes som relativt lav da porteføljen er spredt på mange ulike selskaper og bransjer. Hovedtyngden av obligasjoner og øvrige rentepapirer er utstedt av selskaper med god kredittkvalitet. Innenfor eiendom består investeringene av andeler i eiendomsfond som er investert i næringseiendommer med hovedsakelig solide leietakere.

Pensjonskassen skal til enhver tid ha tilstrekkelig med likvide midler til å møte forpliktelsene ved forfall uten at det påløper kostnader av betydning for å frigjøre midlene. Likviditeten i pensjonskassens investeringer anses som god. Med unntak av eierandelene i eiendomsfond og enkelte mindre poster i PE-fond, skal investeringene være realiserbare i løpet av 1-5 dager selv i situasjoner med stor finansiell uro. I investeringsstrategien er det fastsatt at minimum 70% av porteføljen bør kunne omsettes innenfor det tidsintervallet.

Styret vurderer pensjonskassens risikosituasjon jevnlig. Investeringsstrategien med rammer og retningslinjer gjennomgås minst én gang årlig og det foretas løpende analyser av hvordan uvanlige markedsforhold vil kunne påvirke pensjonskassens risikobærende evne. Pensjonskassen har engasjert Gabler AS for å foreta uavhengige risikoanalyser og kontroller av at kapitalforvaltningen utøves i henhold til pensjonskassens investeringsstrategi, myndighetsbestemte krav og øvrige retningslinjer. Ansvarlig kapital forvaltes etter de samme mandater og retningslinjer som gjelder for forsikringsmessige avsetninger.

Premiereseren er beregnet etter det dynamiske dødelighetsgrunnlaget K2013 som er basert på forventninger om økende levealder i medlemsbestanden over tid. Forsikringsteknisk risiko er hovedsakelig knyttet til risikoen for allment økende levealder, økt antall tilfeller av uførhet eller flere etterlatte utover det som er lagt til grunn i premietariffene. Pensjonskassen vurderer jevnlig disse tariffene basert på historiske resultater.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Pensjonskassen har katastrofereassuranseavtale som dekker avsetninger ut over nærmere fastsatte egenandeler dersom aktive medlemmer dør eller invalidiseres som følge av ulykke omfattende to eller flere medlemmer. Det har ikke vært hendelser i 2019 som kan defineres som unormale eller som har medført ekstraordinære økonomiske avsetninger.

Avkastning og finansiell stilling

Verdijustert avkastning på pensjonskassens midler i 2019 ble 10,2% som er den høyeste avkastningen pensjonskassen har oppnådd på 10 år. Globale aksjer var den aktivaklassen som steg mest.

Den sterke utviklingen i finansmarkedene i 2019 må sees på bakgrunn av det betydelige fallet i globale aksjer og selskapsobligasjoner mot slutten av 2018 som langt på vei ble forklart med tilstramninger i pengepolitikken det året, først og fremst i USA. I 2019 pengepolitikken i USA og Europa reversert fra tilstramninger til lettelse noe som førte til et kraftig rentefall. Rentefallet medvirket til at globale aksjer og obligasjoner steg markant. Særlig sterkt var utviklingen i det amerikanske aksjemarkedet som kom på tross av at samlet inntjeningsvekst i selskapene var svak. Samtidig falt kredittpåslagene på selskapsobligasjoner, som sammen med rentefallet, førte til betydelig verdistigning også for denne aktivaklassen. Vekstanslagene for verdensøkonomien generelt ble nedjustert gjennom året.

Samlet avkastning på pensjonskassens norske og globale aksjfond ble 23,9%. Uttrykt ved Morgan Stanley verdensindeks målt i norske kroner steg det globale aksjemarkedet 25%. Utviklede markeder steg 29% mens fremvoksnde markeder steg 19,7%. Oslo Børs var med en oppgang på 16,5% blant aksjemarkedene som steg minst. Det amerikanske markedet, som utgjør mer enn 50% av verdensindeksen, steg 30,2%.

Porteføljen av rentefond ga en bedre avkastning enn det som var forventet ved inngangen til året. Høyrenteobligasjoner og globale selskapsobligasjoner av god kredittkvalitet steg hhv. steg 10,2% og 6,9%. For pengemarkedsfond og nordiske obligasjonsfond var avkastningen hhv. 1,9% og 3,2%. Avkastningen på nordiske fond var noe lavere enn globale fordi rentenedgangen og reduksjonen i kredittpåslag ikke var like sterkt som i de toneangivende markedene. Dessuten er løpetiden på papirene gjennomgående noe kortere.

De senere års positive verdiutvikling på næringsseiendom fortsatte i 2019. Samlet avkastning på pensjonskassens plasseringer i norske eiendomsfond var 8,0%.

Forvaltningskapitalen per 31.12.2019 utgjorde (mill. kroner):

	Kundeporleføljen	Selskapsporteføljen	Totalt
Aksjer og andeler	951,9	145,3	
Obligasjoner og rentepapirer med fast avkastning	962,4	146,9	
Obligasjoner målt til amortisert kost	301,8	46,1	
Fordringer og bankinnskudd	<u>168,9</u>	<u>29,4</u>	
	2 385,0	367,7	2 752,8

Pensjonskassen har god soliditet og oppfyller de to lovpålagte kapitalkravene for pensjonskasser. Solvenskapitaldekningen utgjorde 200% pr. 31.12.2019. Minstekravet er 100% Solvensmarginkapitalen utgjorde 402,3 mill. kroner, som tilsvarte 512% av solvensmarginkravet.

Det utarbeides månedlige risiko- og avkastningsrapporter og styret følger løpende utviklingen i pensjonskassens soliditet og avkastning.

Organisasjon og drift

Styrets sammensetning:

Oppnevnt av Hafslund E-CO AS:	Heidi Ulmo, leder Cecilie D. Nyland Knut Nordenhaug
Valgt blandt medlemmer i offentlig ordning:	John Renngård
Valgt blandt medlemmer i privat ordning:	Kristoffer Berents

Pensjonskassen har avtale med Gabler AS om leveranse av administrative tjenester til virksomheten, herunder ansvarshavende aktuars oppgaver, regnskapsføring, medlemsadministrasjon, pensjonsutbetaling og finansrapportering. Bent M. Undlien er innleid fra Hafslund E-CO som daglig leder av pensjonskassen. Det var ingen ansatte i pensjonskassen per 31.12.2019. Pensjonskassen har tilholdssted i Oslo.

Pensjonskassens kapital forvaltes hovedsakelig i verdipapirfond, eiendomsfond og gjennom diskresjonære forvaltningsavtaler.

Medlemsbestanden i pensjonskassen hadde følgende fordeling pr. 31.12.2019:

	Aktive medlemmer	Uføre- pensioniste	Øvrige pensjonsmottakere	Fripoliser og oppsatte rettigheter
Offentlig ordning	140	53	795	451
Privat ordning	40	12	203	112
Sum	180	65	998	563
Herav tilknyttet Elvia	162	60	848	491

Resultater

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser og pensjonskassens eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelserne.

Årsresultatet etter skatt, avsetninger og øvrige disposisjoner utgjorde 45,0 mill. kroner hvorav 15,5 mill. kroner er tilført risikoutjevningsfond og 29,4 mill. kroner tilført egenkapital.

I årsregnskapet er premiefond og pensjonistenes overskuddsfond tilført hhv. 85,6 mill. kroner og 4,4 mill. kroner. Det er disponert 1,2 mill. kroner til tilleggsavsetninger og 1,0 mill. kroner til oppskrivning av premiereserven for fripoliser.

Premiereserven mv. for aktive medlemmer, pensjonister og tidligere ansatte med oppsatte rettigheter og fripoliser utgjorde 1 780,2 mill. kroner pr. 31.12.2019.

Pensjonistenes ytelsjer i offentlig ordning ble, tilsvarende løpende pensjoner fra folketrygden, regulert med 2,3% fra 1.5.2019 som ble finansiert fra premiefond. I privat ordning ble pensjonistenes ytelsjer regulert med 1,6% fra 1.1.2019 som ble finansiert fra pensjonistenes overskuddsfond.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Fremtidsutsikter

Ved inngangen til 2020 pekte makroøkonomiske indikatorer i retning av en fortsatt moderat vekst i verdensøkonomien. Koronavirusets raske spredning i vinter har imidlertid skapt betydelig usikkerhet om vekstprognosene globalt. Aksjemarkedene har reagert ned og statsrentene har falt fra allerede lave nivåer. Den videre utvikling i 2020 vil være avhengig av virusets videre utbredelse og hvor mye og lenge den økonomiske aktiviteten vil bli rammet. Det er grunn til å forvente betydelige svingninger i finansmarkedene så lenge denne usikkerheten vedvarer. Et markant fall i oljeprisen den siste tiden er med på å forsterke denne usikkerheten, ikke minst i det norske markedet.

Styret vurderer at pensjonskassen har en godt diversifisert portefølje med moderat risikoeksponering og en finansiell evne til å tåle betydelige tap.

Ut over det som er nevnt i beretningen, har det ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning etter regnskapsårets utgang. Årsregnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift og at pensjonskassen drives under gjeldende regelverk og rammebetegnelser. Pensjonskassens drift anses ikke å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

Oslo, 17. mars 2020

Styret i Hafslund pensjonskasse

Heidi Ulmo
styrets leder
(elektronisk sign.)

Knut Nordenhaug
styremedlem
(elektronisk sign.)

John Renngård
styremedlem
(elektronisk sign.)

Kristoffer Berents
styremedlem
(elektronisk sign.)

Jørn Gunnar Kleven
varamedlem
(elektronisk sign.)

Bent M. Undlien
daglig leder
(elektronisk sign.)

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Årsregnskap
2019
for

Hafslund Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 980 156 621

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

**Hafslund Pensjonskasse
Resultat**

TEKNISK REGNSKAP <i>Tall i hele tusen</i>	Note	2019	2018
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	18	94 081	112 337
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	19	-50	-50
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	20	981	0
Sum premieinntekter for egen regning		95 012	112 287
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		50 098	56 271
2.4 Verdiendringer på investeringer		64 359	-209 574
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		73 000	134 840
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		187 457	-18 463
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		0	48 742
5. Pensjoner mv.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto	22	-98 095	-122 609
5.2 Overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	21	-2 808	-480 574
Sum pensjoner mv.		-100 903	-603 183
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	16	1 821	274 031
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	16	-1 200	17 008
6.3 Endring i kursreguleringsfond	16	-61 981	224 779
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	16	-1 148	315
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-62 507	516 132
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet		-72 203	-16 270
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-18 786	-13 099
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-90 990	-29 369
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	23	-179	-219
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	23	-7 780	-5 312
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-7 959	-5 531
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	-5 469
11. Resultat av teknisk regnskap		20 110	15 147

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Hafslund Pensjonskasse
Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Note	2019	2018
<i>Tall i hele tusen</i>			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		7 327	8 387
12.4 Verdiendringer på investeringer		9 413	-31 236
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		10 677	20 097
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		27 417	-2 752
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader	23	-26	-33
14.2 Andre kostnader	23	-297	-0
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-324	-33
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		27 093	-2 785
16. Resultat før skattekostnader		47 204	12 363
17. Skattekostnader	25	-2 233	-88
18. Resultat før andre inntekter og kostnader		44 971	12 275
20. TOTALRESULTAT	24	44 971	12 275
Overført fra/til risikoutjevningsfond	24	-14 251	-393
Avkastning på risikoutjevningsfond	24	-1 277	-6 416
Overført fra/til egenkapital	24	-29 442	-5 466
SUM OVERFØRT		-44 971	-12 275

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Hafslund Pensjonskasse

Balanse

EIENDELER
Tall i hele tusen

Note 31.12.2019 31.12.2018

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

2. Investeringer

2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	2	46 065	42 350
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3	145 316	132 600
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	4	146 908	145 713
2.4.3 Utlån og fordringer	5	25 789	2 107
Sum investeringer		364 078	322 769

3. Fordringer

3.1 Fordringer knyttet til premieinntekter	8	117	11 538
3.2 Andre fordringer	8	3 525	1 498
Sum fordringer		3 642	13 036

SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN

367 720 **335 805**

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN

6. Investeringer i kollektivporteføljen

6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	2	301 768	299 474
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3	951 945	937 676
6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	4	962 378	1 030 411
6.4.3 Utlån og fordringer	5	168 939	14 897
Sum investeringer i kollektivporteføljen		2 385 030	2 282 458

SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

2 385 030 **2 282 458**

SUM EIENDELER

2 752 750 **2 618 263**

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Hafslund Pensjonskasse
Balanse

	EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Note 31.12.2019 31.12.2018		
	<i>Tall i hele tusen</i>			
10.	Innskutt egenkapital		106 000	106 000
11.	Oppjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningsfond		36 488	20 959
11.2	Annen oppjent egenkapital		241 732	212 290
	Sum oppjent egenkapital		278 220	233 249
12.	Ansvarlig lånekapital mv.			
12.1	Evigvarende ansvarlig lånekapital	13	15 000	15 000
	Sum ansvarlig lånekapital mv.		15 000	15 000
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	16	1 780 232	1 781 010
13.2	Tilleggsavsetninger	16	133 636	132 436
13.3	Kursreguleringsfond	16	310 836	248 855
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	16,17	123 839	99 199
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		2 348 543	2 261 499
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt		521	235
15.2.2	Forpliktelser ved utsatt skatt		2 103	0
	Sum avsetninger for forpliktelser		2 624	235
16.	Forpliktelser			
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	9	22	45
16.3	Andre forpliktelser	9	2 342	2 235
	Sum forpliktelser		2 364	2 280
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		2 752 750	2 618 263

Oslo, 17.mars 2020
Styret i Hafslund Pensjonskasse

Heidi Ulmo
Styrets leder

Knut Nordenhaug
Styremedlem

John Renngård
Styremedlem

Kristoffer Berents
Styremedlem

Jørn Gunnar Kleven
Varamedlem

Bent Marius Undlien
Daglig leder

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Hafslund Pensjonskasse

EGENKAPITALOPPSTILLING

Egenkapital <i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Innskutt egenkapital 01.01	106 000	120 079
Fisjon Infratek Pensjonskasse	0	-14 079
Innskutt egenkapital 31.12	106 000	106 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	212 290	260 057
Fisjon Infratek Pensjonskasse	0	-53 233
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	29 442	5 466
Annet opptjent egenkapital 31.12	241 732	212 290
Riskoutjevningsfond 01.01	20 959	21 389
Fisjon Infratek Pensjonskasse	0	-4 952
Flytting til/fra andre selskap (inn +/- ut -)	0	-2 286
Overført fra/til risikoutjevningsfond	14 251	393
Avkastning på risikoutjevningsfond	1 277	6 416
Riskoutjevningsfond 31.12	36 488	20 959
Evigvarende ansvarlig lånekapital 01.01	15 000	16 939
Fisjon Infratek Pensjonskasse	0	-1 939
Evigvarende ansvarlig lånekapital 31.12	15 000	15 000

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Hafslund Pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	36 241	1 015
Netto utbetalt ved flytting (inn +/ ut -)	981	-480 574
Finansinntekter	57 885	67 669
Utbetalte pensjoner mv.	-98 095	-122 609
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassuranse	-8 035	-5 614
Andre forsikringsrelaterte inntekter	0	48 742
Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	-5 469
Andre inntekter/kostnader	-297	-0
Betalte skatter	-141	-253
Endring i periodiseringer	-1 646	1 931
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-13 108	-495 161
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	97 844	509 448
Netto investert i obligasjoner og rentepapir	92 987	614 425
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	190 832	1 123 873
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Fisjon Infratek Pensjonskasse	0	-759 382
Flytting Fortum Pensjonskasse	0	-15 321
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	-774 703
Likviditetsbeholdning 1.1.	17 004	162 996
Netto kontantstrøm for perioden	177 724	-145 992
Likviditetsbeholdning 31.12.	194 728	17 004

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Hafslund Pensjonskasse

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap mv.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS).

Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond.

Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kurset ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer måles til virkelig verdi over resultatet og består av bankinnskudd

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Disse investeringene regnskapsføres til amortisert kost basert på internrentemetoden.

Nedskrivning av investeringer som holdes til forfall gjennomføres over resultatet dersom det foreligger vesentlig eller varig verdifall.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens eiendeler forvaltes felles og fordeles på balansedagen mellom kunde- og selskapsporteføljen.

Fordelingen foretas i henhold til bokført verdi på pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner.

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Forsikringsmessige forpliktelser

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av totale pensjonsforpliktelser med fradrag for kontantverdien av fremtidige premier regnet etter lineær premie- og reserveberegnung.
Ved beregning av premiereserve benyttes det dynamisk dødelighetsgrunnlaget, K2013. K2013 er godkjent av Finanstilsynet.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av premiereseren, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonkassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i realiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendlene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisiert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp. Pensjonistenes overskuddsfond avsettes på grunnlag av eventuell meravkastning utover Grunnlagsrenten på pensjonistenes premiereserve, og skal følgende år benyttes til å regulere de løpende pensjoner.

Risikoutjevningsfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningsfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Risikoutjevningsfondet klassifiseres under selskapskapitalen. Bevegelser i risikoutjevningsfondet føres over resultatregnskapet.

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kurserne på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring kommer frem som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Netto inntekter fra investeringer

Netto inntekter fra investeringer inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom investeringer i kollektivporteføljen og investeringer i selskapsporteføljen i forhold til gjennomsnittlig forvaltet kapital igjennom året.

Erstatningsytelser og forsikringstilfeller

Erstatningsytelser kostnadsføres med forfalte beløp. Ved dødsfall avsettes fulle premiereserver for nye barne- og ektefellepensjoner. Ved uførehendelser avsettes det etter karensperiodens utløp fulle premiereserver for å dekke uførepensjon og premiefritak for alderspensjon, ektefelle- og barnehelsepensjoner. For uførehendelser som kan ha oppstått og hvor karensperioden ikke er avløpt, avsettes periodens opptjente risikopremie for uførepensjoner som IBNR (inntrufne, ikke rapporterte uføretilfeller).

Regnskapsmessig behandling av flytting

Overføring av premiereserve ved flytting føres for mottatte reserver som premieinntekter og for avgitte reserver som erstatning. Resultatføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres.

Flyttebeløpet inkluderer også andel av tilleggsavsetning, kursreserver og årets resultat.

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får utstedt en fripolise etter deres lineære opptjente pensjonsrettigheter.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse.

Formuesskatt beregnes skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,15 % for formue over TNOK 10. Formuesskatt føres imidlertid ikke på samme måte som skatt på ordinært resultat i resultatregnskaper, men inngår i andre kostnader i selskapsportefølje.

Fra 2018 kom det nye skatteregler for pensjonsforetak som skiller den skattemessige behandling i selskaps- og kundeporteføljen. For 2018 ble det beregnet overgang til nytt regelverk i tråd med presiseringer og retningslinjer fra Skatteetaten.

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 2 - FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

Obligasjoner - hold til forfall

Tall i hele tusen

	Pålydende verdi	Kostpris	Amortisert verdi	Markeds-verdi	Påløpte renter
Eiendoms- og boligkredit	95 000	94 152	94 940	97 817	2 024
Bank og kreditforetak	195 500	198 394	197 166	198 069	2 999
Kommune/fylkeskommune	38 053	38 094	38 106	37 812	279
Kommunalt eide aksjeselskaper	12 000	12 000	12 000	12 256	320
Sum obligasjoner hold til forfall	340 553	342 640	342 212	345 954	5 622
Andel selskapsportefølje			45 321		744
Andel kollektivportefølje			296 891		4 877
Total andel obligasjoner som holdes til forfall			347 834		
Selskapsportefølje			46 065		
Kollektivportefølje			301 768		
herav offentlig ordning			265 662		
herav privat ordning			36 106		
Beholdningsendringer					
Inngående balanse 01.01			335 742		
Tilgang			59 417		
Avgang			-52 571		
Amortisering			-376		
Utgående balanse 31.12			342 212		

Markedsverdi er TNOK 345 954 hvilket gir en forskjell mot balanseført på TNOK 3 742. 100 % av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer. Gjennomsnittlig effektiv rente er 3,71 % beregnet ut fra gjennomsnittlig beholdning og bokført renteinntekt på TNOK 12 563.

Porteføljene forvaltes av Danske Capital.

NOTE 3 - AKSJER OG ANDELER

Andeler i aksjefond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds-verdi	Mer- / mindre-verdi
Arctic Norwegian Equities Class D NOK	27 019	41 036	59 014	17 978
Danske Invest Global Emerging Markets NOK	417 390	52 259	66 331	14 072
Danske Invest Norske Aksjer Inst II	24 113	43 787	73 367	29 580
FIRST Generator S	24 670	49 950	69 857	19 907
Handelsbanken Norden Selektiv I	204 994	38 426	89 761	51 335
KLP Aksje Europa Indeks II	24 129	32 525	46 080	13 555
KLP Aksje Global Indeks I	13 700	30 510	53 013	22 503
KLP Aksje Global Indeks II	33 708	46 960	93 165	46 205
KLP Aksje Norge Indeks	9 292	13 811	26 748	12 936
KLP Aksje Norge Indeks II	12 644	30 000	31 406	1 406
Pareto Global I	57 034	40 009	83 963	43 954
Sector Global Equity Kernel Class P NOK	82 389	65 343	80 367	15 024
Sum andeler i aksjefond	484 616	773 072	288 456	
Andel selskapsportefølje		102 382		
Andel kollektivportefølje		670 691		

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

Andeler i eiendomsfond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds-verdi	Mer-/mindre-verdi
Aberdeen Eiendomsfond Asia AS	579 000	5 373	457	-4 915
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	2 211 801	1 293	1 458	165
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS	219	122 726	144 348	21 621
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	135 161 222	160 776	169 981	9 205
Sum andeler i eiendomsfond	290 168	316 244	26 076	
Andel selskapsportefølje		41 882		
Andel kollektivportefølje		274 363		

Andeler i KS og ansvarlige selskaper

Tall i hele tusen

	Kostpris	Markeds-verdi	Mer-/mindre-verdi
Nordea Private Equity III K/S	0	1 563	1 563
Verdane Cap VII KS	0	4 285	4 285
Verdane Capital VI KS	444	2 097	1 653
Sum andeler i andre fond	444	7 944	7 501
Andel selskapsportefølje		1 052	
Andel kollektivportefølje		6 892	

Total andel aksjer og andeler

Selskapsportefølje	145 316
Kollektivportefølje	951 945
herav Offentlig ordning	838 046
herav Privat ordning	113 900
1 097 261	

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Risikoprofil aksjer

Hafslund og Infratek Pensjonskasse er eksponert mot aksjemarkedet gjennom ulike norske og utenlandske aksjefond og kombinasjonsfond. Fem av fondene har sin markedsdisponering i Norge, mens syv er hovedsakelig eksponert mot det utenlandske aksjemarkedet. Pensjonskassen har også syv investeringer innen aktivklassen alternative investeringer. Den samlede aksjeeksponeringen har variert mellom 28,0 % og 31,1 % året gjennom. Summen av aksjefond, kombinasjonsfond, PE og hedgefond utgjorde ved utgangen av 2019 28,0 % av totalporteføljen. Hovedvekten av aksjeeksponeringen er mot det globale aksjemarkedet. Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert.

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 4 - OBLIGASJONER OG ANDRE VERDIPAPIRER MED FAST AVKASTNING

Andeler i obligasjons- og rentefond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindreverdi
Alfred Berg Nordic Investment Grade Long duration	1 005 956	96 993	97 244	250
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid duration	994 580	101 483	100 011	-1 472
Arctic Return Class I	97 477	112 713	127 482	14 769
Danske Invest Norsk Obligasjon Inst	119 365	129 517	127 040	-2 477
DNB Global Credit C	6 242	63 198	63 037	-161
DNB Likviditet Institusjon	10 040	100 393	100 250	-142
Holberg Kreditt A	379 667	38 003	40 537	2 534
KLP Obligasjon Global I	115 919	133 305	139 852	6 547
Nordea European Cross Credit Fund	82 429	85 754	100 380	14 626
Nordea FRN Kreditt	111 612	116 992	117 075	84
PLUSS Kort Likviditet II	96 161	96 672	96 378	-294
Sum andeler i obligasjons- og rentefond	1 075 021	1 109 286	34 265	
Andel selskapsportefølje			146 908	
Andel kollektivportefølje			962 378	

Rentefond og obligasjonsfond er verdsatt til markedspris.

Porteføljene forvaltes av DNB Asset Management, Nordea Investment Management, Danske Capital, Fondsforvaltning, Holberg Fondene, Alfred Berg Kapitalforvaltning, KLP Kapitalforvaltning, Arctic Fund Management og SEB Asset Management.

Total andel obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	1 109 286
Selskapsportefølje	146 908
Kollektivportefølje	962 378
herav Offentlig ordning	847 230
herav Privat ordning	115 148

NOTE 5 - UTLÅN OG FORDRINGER

Tall i hele tusen

2019

Bankinnskudd	194 728
Sum utlån og fordringer	
Andel selskapsportefølje	25 789
Andel kollektivportefølje	168 939

Bundne midler på skattetrekkskonto utgjorde TNOK 2 433 per 31.12.2019.

NOTE 6 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

Tall i hele tusen

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	0	773 072	324 189	1 097 261
Obligasjoner	0	1 109 286	0	1 109 286
Bank	0	194 728	0	194 728
Totalt	0	2 077 086	324 189	2 401 275

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 7 - FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjefond, andeler i eiendomsfond, andeler i KS og ansvarlige selskaper, andeler i andre fond og rentebærende papirer. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og diskresjonær forvaltede porteføljer. Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Gjeldende finansstrategi setter rammer for den løpende risikotagningen.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko anses å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelenes verdier.

Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse, samt forutsetninger om aktivaklasse, samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer. Forholdet mellom markedsrisiko (og undernevnte risikoelementer) og ansvarlig kapital følges opp løpende, og uttrykkes gjennom måltallet "solvenskapitaldekning". Det er etablert et "trafikklys"-system som angir toleransegrenser i form av grønt, gult og rødt lys med tilhørende tiltak.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av 2019 investeringer i rentebærende omløppspapirer på MNOK 1460,9. MNOK 359,7 er plassert i rentebærende papirer klassifisert som hold til forfall. Pensjonskassen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året. Markedsverdivektet durasjon er på 2,9 år. Porteføljeverdien vil falle med ca MNOK 41,8 ved et parallelt skift på +1 %. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Kreditrisiko

Pensjonskassens kreditrisiko ansees som moderat. Kreditrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og BIS-vekt. Hovedtyingen av pensjonskassens renteinvesteringer er innenfor "investment grade". Premien innbetales forskuddsvis eller dekkes fra premiefondet slik at pensjonskassens kreditrisiko mot foretakene den opprettet for, anses å være liten.

Valutarisiko

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Det er investert i fire fond gjennom valutasikrede NOK-klasser. Utenlandske aksjeplasseringer valutasikres normalt sett ikke. Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver til minst motsvare 70 % av de forsikringstekniske avsetningene.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid. Pensjonskassen har i tråd med gjeldene forskrift, utarbeidet en egen likviditetsstrategi.

NOTE 8 - FORDRINGER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Premiefordringer	117	11 538
Fordringer på forvalter	3 525	1 498
Sum fordringer	3 642	13 036

NOTE 9 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	22	45
Skyldig offentlige avgifter	2 342	2 235
Sum avsetning for forpliktelser	2 364	2 280

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 10 - SOLVENSMARGIN

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Innskutt kjernekapital	106 000	106 000
Opptjent egenkapital	241 732	212 290
Ansvarlig lånekapital	15 000	15 000
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-45 462	-36 647
Netto ansvarlig kapital	317 271	296 643
50% av risikoutjevningsfond	18 244	10 480
50% av tilleggsavsetning	66 818	66 218
Sum annen solvensmarginkapital	85 062	76 697
Solvensmarginkapital	402 332	373 340
Minstekrav til solvensmargin	78 487	78 247
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	513 %	477 %

NOTE 11 - SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV

SOLVENSKAPITAL

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Innskutt egenkapital	106 000	106 000
Opptjent egenkapital	241 732	212 290
Justerinter i avsetninger	6 037	15 559
Sum kapital gruppe 1	353 769	333 849
Ansvarlig lånekapital	15 000	15 000
Risikoutjevningsfond	36 488	20 959
Sum kapital gruppe 2	51 488	35 959
Tilleggsavsetninger	133 636	132 436
Kursreguleringsfond	310 836	248 855
Merverdi (eller mindreverdi) av eiendeler utover bokført verdi	3 742	11 142
Korreksjon, beste estimat for død og uførhet som gir buffer ift. bokførte avsetninger	15 850	16 804
Samlet ansvarlig kapital	869 321	779 045

SOLVENSKAPITALKRAV

Tall i hele tusen

Markedsrisiko	472 152	402 251
Livsforsikringsrisiko	82 327	86 479
Helseforsikringsrisiko	0	0
Motpartsrisiko	5 784	517
Korrelasjonseffekter	-59 486	-57 038
Operasjonell risiko	10 300	9 631
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-76 662	-66 276
Samlet solvenskapitalkrav	434 416	375 564
Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	434 905	403 481
Solvenskapitaldekning	200 %	207 %

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 12 - KAPITALAVKASTNING

Kapitalavkastning på kollektivporteføljen

	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert avkastning	10,2 %	-0,6 %	7,9 %	5,5 %	5,1 %
Bokført avkastning	6,1 %	9,3 %	4,3 %	2,8 %	4,9 %

Kapitalavkastning på selskapsporteføljen

	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert avkastning	10,2 %	-0,6 %	7,9 %	5,5 %	5,1 %
Bokført avkastning	10,2 %	-0,6 %	7,9 %	5,5 %	5,1 %

Da det er felles forvaltning vil avkastningen være lik for kollektiv- og selskapsportefølje.

NOTE 13 - ANSVARLIG LÅN

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Ansvarlig lånekapital 01.01	15 000	16 939
Fisjon Infratek	0	-1 939
Ansvarlig lånekapital 31.12	15 000	15 000

Avtale 1, Evigvarende ansvarlig lånekapital, TNOK 15 000.

Det er i regnskapsåret beregnet en rente på 0 % på lånet. Rentekostnader for 2019 utgjør TNOK 0.

NOTE 14 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonskassen forvalter ytelsebaserte pensjonsordninger for ansatte i Hafslund E-CO AS og tilknyttede datterselskaper som har slike tjenestepensjonsordninger for sine ansatte. Pensjonskassen omfatter kommunale ytelsespensjonsplaner (offentlig ordning) og private ytelsespensjonsplaner etter Lov om foretakspension (privat ordning).

Antall medlemmer i pensjonsordningene fordeler seg på:

	Offentlig ordning	Privat ordning	Totalt
Aktive	140	40	180
Uførepensjonister	53	12	65
Øvrige pensjonsmottagere	795	203	998
Oppsatte rettigheter / fripoliser	451	112	563

Offentlig ordning er basert på vilkår i tråd med avtaleverk inngått mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. Ordningen har alderspensjonsnivå på 67-70 % og omfatter yteler ved uførhet samt, etter nærmere regler, etterlatteytelser til ektefelle, registrert partner og barn. Offentlig ordning ble lukket for opptak av nye medlemmer 31.12.2002.

Privat ordning er en kollektiv ytelsespensjonsordning med alderspensjonsnivå 60% og omfatter etter yteler ved uførhet, samt ,etter nærmere regler, etterlatteytelser til ektefelle, registrert partner og barn. Privat ordning ble lukket for opptak av nye medlemmer 31.12.2006.

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 15 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 % økning i uførehypighet vil med dagens bestand innebære en belastning på 1,4 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 % i uførehypighet vil være en økning i premiereserven på 3,5 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 % reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 52,3 millioner kroner.

NOTE 16 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSER

Offentlig ordning

Tall i hele tusen

	Premie-reserve mv.	Tilleggs-avsetning	Kursreg. fond	Premiefond	Fond for regulering av pensjoner
1. Inngående balanse	1 569 062	121 573	222 139	90 099	0
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
2.1. Netto resultatførte avsetninger	-6 967		54 259	996	
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet				64 878	
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene				18 244	
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-6 967	0	54 259	84 117	0
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
3.1. Overføringer mellom fond					-66 742
3.2. Overføringer til/fra selskapet					
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	-66 742	0
4. Utgående balanse	1 562 095	121 573	276 399	107 474	0

Privat ordning

Tall i hele tusen

	Premie-reserve mv.	Tilleggs-avsetning	Kursreg. fond	Premiefond	Fond for regulering av pensjoner
1. Inngående balanse	211 947	10 863	26 716	6 886	2 214
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
2.1. Netto resultatførte avsetninger	5 146	1 200	7 722	152	
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet	501			2 428	4 396
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	543				
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	6 189	1 200	7 722	2 580	4 396
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser					
3.1. Overføringer mellom fond				2 214	-2 214
3.2. Overføringer til/fra selskapet				289	
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	2 503	-2 214
4. Utgående balanse	218 136	12 063	34 437	11 969	4 396

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 18 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Brutto forsikringsteknisk premie	85 940	101 500
Administrasjonspremie	1 410	2 089
Premie for rentegaranti	3 501	5 201
Premie for fortjenesteelement	3 229	3 547
Sum forfalt premie	94 081	108 212

NOTE 19 - GJENFORSIKRING

Det er inngått reassuranseavtale med SCOR som dekker risiko for død og uførhet ved katastrofetilfelle, der minimum to medlemmer omkommer eller invalidiseres. Maksimal erstatning er MNOK 60, med egenandel på MNOK 4, og maksimal erstatning per medlem på MNOK 10,3. Premien for 2019 var TNOK 50.

NOTE 20 - OVERFØRINGER FRA ANDRE PENSJONSINNRETNINGER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Overført premiereserve fra andre	981	0
Overført tilleggsavsetninger fra andre	0	0
Sum overført fra andre	981	0

NOTE 21 - OVERFØRINGER til ANDRE PENSJONSINNRETNINGER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Overført premiereserve til andre	0	295 786
Overført tilleggsavsetninger til andre	0	17 576
Overført andre avsetninger til andre	2 808	167 212
Sum overført til andre	2 808	480 574

NOTE 22 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Alderspensjoner	76 711	93 464
Etterlattepensjoner	21 172	20 997
Uforepensjoner	4 556	6 931
Barnepensjoner	281	220
Pensjon utbetalt av andre	0	0
Avgitt samordning pensjoner	2 350	3 906
Mottatt samordning pensjoner	-6 975	-2 909
Sum pensjoner	98 095	122 609

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 23 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Tall i hele tusen

2019**2018****Kundeportefølje**

Honorar og omkostninger verdipapirer	179	219
Honorar administrasjon og daglig ledelse	4 854	1 757
Honorar administrasjon øvrig	1 875	1 834
Honorar lovpålagt revisjon	284	314
Styreonorar	387	444
Kontingent, inkl. finanstilsynsavgift	156	175
Andre administrative kostnader	223	518
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	7 959	5 531

Selskapsportefølje

Honorar og omkostninger verdipapirer	26	33
Formuesskatt	297	0
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	324	33

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA

NOTE 25 - SKATT**Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt**

<i>Tall i hele tusen</i>	31.12.2019	01.01.2019
Resultat før skattekostnad	47 204	12 363
+/- Permanentे forskjeller	-8 000	-16 826
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-10 345	29 071
Benyttet fremførbart underskudd	-27 841	-24 609
= Grunnlag for årets skattekostnad	1 017	0
 Midlertidige forskjeller	 9 557	 8 654
Fremførbart underskudd	0	-27 841
= Grunnlag for årets utsatt skatt	9 557	-19 187
Bokført utsatt skatt	2 103	0
 Grunnlag formueskatt	 198 262	 156 245
Avsatt formueskatt	297	235
 Årets avsatte betabare skatt	 224	 235
Endring utsatt skatt/skattefordel	2 103	0
Korreksjon tidligere år	-94	-147
Årets skattekostnad	2 233	88

NOTE 26 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTNER

Pensjonskassen har motatt innbetaling til premiefond/premie på sine medlemskap i 2019 på TNOK 36 241.

Pensjonskassen har avtale med Hafslund E-CO AS for daglig ledelse. Kostnader i 2019 var på TNOK 1 875.

NOTE 26 - ANSATTE, YTELSE OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Pensjonskassen hadde ingen ansatte i 2019.

Daglig leder er ansatt i Hafslund. Godtgjørelse til daglig leder utbetales av Hafslund E-CO AS og refunderes av pensjonskassen.

Honorarer til styremedlemmer utbetaalt i 2019 utgjorde TNOK 221.

Styrehonorar 2019		
Knut Nordenhaug	TNOK	110
Kristoffer J. Bøe Berents	TNOK	50
Roger Andre Hansen	TNOK	25
Ajer Rita Bettina Fjerstad	TNOK	25
Bjarne F. Refsnæs	TNOK	10
Jane Koppang	TNOK	1

Det er i 2019 også utbetaalt styrehonorar for 2018 på NOK 138.

Styrehonorar 2018		
Gøril Johnsen	TNOK	75
Kjetil Wang	TNOK	38
Heidi Ulmo	TNOK	13
Per Orfjell	TNOK	13
Siw Hellesen	TNOK	1

Ingen medlemmer i styret eller andre har avtale om bonus, lån, overskuddsdeling, opsjoner eller andre fordeler fra pensjonskassen, ut over styrehonorar og ytelser fra tjenestepensjonsordningen som pensjonskassen administrerer.

Confidential, Undlien, Bent Marius, 03/18/2020 14:29:53

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
2DDE5A52F42E4E8AAC134DAC2CA490EA